

De zondoffers van Leviticus 5

door: W.J. Lowe

Leviticus 5:1-13

Bij de zondoffers waren er twee belangrijke aspecten:

- de handelingen die met het *bloed* moesten worden verricht;
- het *vet*, dat op het altaar moest worden verbrand (zie Lev. 4 en 5).

Het volgende had plaats naar de wet: de schuldige beleed zijn zonde en bracht zijn offerande tot de HERE. Hij legde zijn hand op de kop van het dier, dat hij daarna slachtte. Daarna streek de priester van het bloed aan de horens van het brandofferaltaar en goot de rest van het bloed uit aan de voet van het altaar, en verbrandde het vet op het altaar.

Dit dient ertoe om twee bepaalde waarheden duidelijk te maken in verbinding met de plaatsvervanging, en de verzoening van de zondaar met God. In de eerste plaats moest de schuldige zich één maken met het heilige slachtoffer, door te erkennen in de tegenwoordigheid van God dat het met zijn leven zou moeten boeten voor de zonde die hij had bedreven. Zoals de wet zegt: “De ziel die zondigt, die zal sterven”. Omdat het offer in zijn plaats stierf, kon hij rekenen op goddelijke vergeving. Aan de rechtvaardige eis van de wet is voor ons voldaan door het vergoten bloed, het leven dat gegeven is (vgl. Rom. 3:24-26; Joh. 10:10-11).

Daarna werd het vet, het beste deel van het offer, door het vuur op het altaar verteerd. Dit is een beeld van de manier waarop God hier op aarde, waar de zonde is bedreven, verheerlijkt is. Het *vuur* stelt namelijk het *oordeel* van God voor. Op die manier begrijpen wij door welk middel de plaatsvervanging kan plaatshebben. Het gestorte bloed zou uit zichzelf geen kracht hebben, als het slachtoffer dat de zonde droeg, niet het oordeel van God onderging. Dat is ook de eerste gedachte die de Schrift ons leert in verband met het zoenoffer, die van het vet dat verteerd wordt op het altaar: “*En de HERE rook die liefelijke reuk, en de HERE zei in Zijn hart: Ik zal voortaan de aardbodem niet meer vervloeken omwille van de mens*” (zie Gen. 4:4 en Gen. 8:21).

De offerande van David op de dorsvloer van Ornan de Jebusiet, is ook een merkwaardig voorbeeld van dezelfde waarheid (1 Kron. 21:18-28). Dat te meer omdat in dit geval *vuur uit de hemel* neerdaalde om de koninklijke offerande te verteren. Op het ogenblik dat dit gebeurde, sprak de HERE tot de engel die zijn zwaard uitgetrokken had tegen Jeruzalem en hij stak

het in de schede. God laat ons zodoende zien hoe *rechtvaardig* Hij is wanneer Hij in *genade* handelt.

Zolang er alleen sprake is van de verantwoordelijkheid van de mens tegenover God – en dat is het beginsel van de wet – is het duidelijk dat de zondaar niet op vergeving kan rekenen: “*En ga niet in het gericht met Uw knecht; want niemand, die leeft, zal voor Uw aangezicht rechtvaardig zijn*” (Ps. 143:2). Dat is de houding die de godvrezende ziel, die weet met een rechtvaardige God van doen te hebben, toont. David kon dan ook op dat ogenblik niet naar de tabernakel des Heren gaan om God te zoeken bij het altaar, want hij was bang voor het zwaard van de engel des Heren. Maar zodra hij zag dat de uitoefening van het oordeel door middel van vuur uit de hemel op het altaar het middel was om het volk te bevrijden en te voldoen aan Gods gerechtigheid, zei hij: “*Hier zal het huis Gods des HEREN zijn, en hier zal het brandofferaltaar voor Israël zijn*” (1 Kron. 22:1). God toonde dat het heilswerk van Hem alléén was en David rustte in deze kostbare openbaring. De tegenwoordigheid van God en Zijn huis maakten hem niet bang, zoals het geval was met Jakob in Genesis 28. Integendeel, hij vond er zijn behagen in, want hij wist dat God vóór hem was (Ps. 27).

In Leviticus 5:1-13 dat onze aandacht heeft, vinden wij *drie* verschillende offeranden voor de zonde; ze zijn ook verschillend in hun diepere betekenis. Ze moesten worden gebracht overeenkomstig de middelen van degene die schuldig was. De zonden die aan het begin van het hoofdstuk worden opgesomd, hebben in alle drie de gevallen hetzelfde karakter (Lev. 5:1-4). Het gaat om onbewuste verontreiniging. Dit geeft ons de gelegenheid het belang te laten zien van de waarheid van God voor het geweten, als de geestelijke middelen ontbreken om in de uitgestrektheid van de gedachten van God in te treden.

Het eerste offer betrof een dier van het vrouwelijk geslacht uit het kleinvee, dat werd geofferd door iemand van het gewone volk, d.i. iemand die niet tot de voorname Israëlieten behoorde (vgl. Lev. 4:27-28). Deze offerande laat ons het algemene beginsel zien in overeenstemming met het onderwijs van hoofdstuk 4. Dan volgen twee gevallen, waarin het toegestaan was een offerande van geringere waarde te brengen. Vers zeven geeft het eerste geval: “*Maar indien zijn draagkracht ontoereikend is voor een stuk kleinvee, dan zal hij als boete voor de zonde die hij gedaan*

heeft, twee tortelduiven of twee jonge duiven de *HERE* brengen, een ten zondoffer en een ten brandoffer” (Lev. 5:7). Als we de betekenis van deze typen proberen te begrijpen, dan lijkt het ons toe dat de *kleinere* offers in beeld de gedachte aan een *zwakker* begrip van de ernst van de zonde suggereren. De hoofdpunten die hier worden genoemd, laten dit zien en drukken het op ons geweten. Het is duidelijk dat de hoeveelheid bloed die in het geval van een tortelduif werd vergoten betrekkelijk gering was. Maar de beide delen van de offerande waren volledig aanwezig. Er was bloed, en er was ook het vet dat door het vuur op het altaar werd verteerd. En de tweede duif werd als brandoffer bereid, volgens het voorschrift (Lev. 5:10). Het brandoffer was speciaal van toepassing op de *persoon* van de zondaar, het werd geofferd om hem aangenaam te maken voor God.

Maar de gelegenheid diende om de boosheid van het natuurlijk hart duidelijk te maken. Ons hart denkt al gauw dat God geen bezwaar heeft om ons in genade aan te nemen, dat God de zonde niet ernstiger beoordeelt dan wij het zelf doen. Wij hopen dat Hij de zonde laat voorbijgaan en er niet lang bij stil blijft staan, omdat het maar een kleine zonde is of van weinig betekenis in onze ogen; en niet omdat die zonde is verzoend op een wijze die beantwoordt aan Gods gerechtigheid. God kan zo'n gedachte niet verdragen. De zondaar wordt niet in genade aangenomen omdat hij weinig heeft gezondigd, of omdat hij geldige excuses heeft voor die zonden en op die manier aan het rechtvaardig oordeel kan ontkomen. Nee, God kan de zondaar alleen aannemen door een verzoening die naar Zijn gedachten is, waardoor Hij verheerlijkt is en die Hij heeft kunnen aanvaarden. Onze lichtzinnige harten worden geraakt door het feit dat God de zondaar onderworpen ziet *aan de dood*, en dat het brandoffer op het altaar opstijgt tot een welriekende reuk voor God. Dat alleen opent voor schuldigen de toegang tot de genade van God. Niet alleen de *dad*en van de zondaar zijn verwerpelijk, maar zijn *persoon* is onrein. Dit is wat hij moest erkennen in de tegenwoordigheid van God, dan was er genade om aangenomen te worden. Dat is de betekenis van het brandoffer. Hoe zwak ons begrip ook is van het kwaad, God kan ons slechts aanzien als de dood tussenbeide treedt; en de dood is ondergaan door een plaatsvervangend offer. Al deze offers spreken van Christus en Zijn werk: “*Daarom zegt Hij bij zijn komen in de wereld: Slachtoffer en offerande hebt U niet gewild, maar U hebt Mij een lichaam toebereid; in brandoffers en zondoffers hebt U geen behagen gehad. Toen zei Ik: zie, Ik kom (in de boekrol is over Mij geschreven) om uw wil te doen, o God!*” (Hebr. 10:5-7).

De verschillende offers die naar de wet geofferd werden, hadden wel hun nut om de goddelijke beginselen te kunnen onderscheiden, beginselen die eeuwig zijn in hun toepassing. Maar deze offers konden niet volbrengen wat God op het oog had. Het bloed van stieren en bokken kan geen zonden wegnemen (Hebr. 10:4). Hoe kostbaar het getuigenis ook was dat aan de zondaar werd gegeven door middel

van een rein en onbevlekt offer, dat in zijn plaats de dood en het oordeel onderging, er was een geheel *ander* en *beter* slachtoffer nodig om de zonde voor God uit te delgen. De Zoon van God is gekomen, Hij heeft Zichzelf gegeven en alleen in Hem kan God ons in Zijn gunst aannemen (Hand. 4:12).

Maar het derde zondoffer dat in Leviticus 5 wordt genoemd, is wel een heel merkwaardig offer, aangezien er geen bloed werd vergoten (Lev. 5:11-13). Dat zou moeilijkheden kunnen opleveren, want het lijkt in tegenspraak met het beginsel van Hebr. 9:22 te zijn: “(...) *zonder bloedstorting is er geen vergeving*”. Toch zullen we zien dat die tegenspraak slechts schijnbaar is. Want zoals het tweede offer diende om de aandacht te vestigen op de werkelijke *toestand* van de zondaar (hoe zwak zijn begrip ook was van de zonde waaraan hij schuldig stond), zo maakte het derde offer van *fijn meel* het ware karakter duidelijk van de *Persoon* die in onze plaats is gaan staan – zonder hetwelk geen bloedstorting in staat zou zijn geweest de zonden uit te wissen.

Het zondoffer van *fijn meel* was dus ook een offer voor de zonde, evenals het lam en de tortelduiven in de voorgaande offers. Maar het had een geringere waarde, overeenkomstig de beperkte middelen van de schuldige Israëliet. Er had geen bloedstorting plaats. Er was echter wel iets dat bij geen enkel zoenoffer ontbrak, namelijk dat een deel door het vuur ging en verteerd werd op het altaar (Lev. 5:12). Juist deze waarheid wordt hier naar voren gebracht. De Geest van God vestigt onze aandacht op dat wat het allerbelangrijkst is. Als ons vermogen te gering is om Gods gedachten te verstaan over onze eigen schuld en onze volledig gevallen toestand, wordt de *volmaakte offerande* en niet de zondaar voor de aandacht gesteld. Zo zien wij hier de diepe waarheid van de uitoefening van het oordeel over de zonde in de Persoon van onze Plaatsvervanger, “*die Zelf onze zonden in zijn lichaam heeft gedragen op het hout*”. Toen Hij ze droeg, werd Hij van God verlaten. Wie kan de diepten peilen van de bittere beker die Hij toen alleen heeft moeten drinken? Want Hij alleen kon die drinken, en Hij was gekomen om de wil van God te volbrengen om ons te heiligen. Wat een oneindige liefde en wat een geluk te weten dat God Zichzelf heeft verheerlijkt in onze redding!

Er is nog een oneindig kostbare waarheid, die besloten ligt in het gebruik van *meelbloem*. Het fijne meelbloem diende normaal als spijsoffer. Men goot er dan olie over en legde er wierook op (Lev. 2:1). Maar hier in Leviticus 5 bracht men het als *zondoffer*. Er werd dan ook geen olie of wierook bijgevoegd. Het fijne meelbloem stelt de onbevleete mensheid voor van de Heer Jezus Christus. Op dit punt legt de Heilige Geest de nadruk, namelijk dat wat de Heer in Zichzelf is, de enige volmaakte Mens, die alleen in staat was het ware Zondoffer te worden. Want Hij is Mens geworden om te kunnen *sterven* (Hebr. 2:9).

Wat de Schrift hier onder onze aandacht brengt, is niet zozeer de waardering van Zijn volmaakte leven, Zijn toegewijde dienst, Zijn onbegrensde gehoorzaamheid,

die het hart van de aanbidder vervult, die bij het brandoffer zijn spijsoffer brengt. Dat alles is de *wierook*, die het offer vergezelt. Het is ook niet de kracht en de sterkte van de Heilige Geest, voorgesteld in de *olie*. Er kan geen sprake zijn van dit geestelijk inzicht bij iemand die te “arm” is om in de tegenwoordigheid van God de diepte van zijn eigen gevallen toestand te erkennen. Nee, er is geen olie, geen wierook. Maar wat de aandacht trekt en de gedachten bezighoudt, is de absolute volmaaktheid van de *Mens*, die door God is gesteld tot een genadetroon (Rom. 3:25).

Niets toont zo duidelijk de volmaakte heiligheid van de Heer Jezus, als het feit dat Hij voor ons tot *zonde* is gemaakt. Het Woord legt dan ook dikwijls de nadruk op het speciale karakter van het zondoffer. Het is *allerheiligst* (Lev. 6:18,22; 7:1). Is er niet iets liefelijks

in de manier waarop God Zichzelf verwaardigt ons in onze zwakheid tegemoet te komen en onze gedachten alleen te vestigen op de Persoon van Zijn geliefde Zoon, het Lam zonder vlek en zonder gebreken? Laten wij die onze zwakheid voelen, ons gebrek aan bekwaamheid om de gedachten van God te verstaan – die zoals de arme Israëliet zelfs geen twee tortelduiven kunnen brengen (om niet te spreken over een lam dat door de wet werd voorgeschreven) – ons verblijden in het getuigenis van God over Zijn Zoon. Laten wij de grote waarheid aannemen dat het oordeel is neergekomen op het heilig Slachtoffer dat onze plaats innam. Het fijne meelbloem werd op het altaar verteerd door het vuur: “*Hem die geen zonde gekend heeft, heeft Hij voor ons tot zonde gemaakt, opdat wij zouden worden gerechtigheid van God in Hem*” (2 Kor. 5:21).

Oorsprong: [Le Messenger Évangélique 1956-13](#)

Titel: [Les sacrifices pour le péché de Lévitique 5](#)

© Oude Sporen 2007